

Jelentés az ALAI Végrehajtó Bizottság 2010. február 26-án és 27-én Párizsban tartott üléséről

Mint ismeretes, az ALAI Végrehajtó Bizottsága évenként két ülést szokott tartani. Egy jelentősebbet az év elején – mindig Párizsban, ahol a szervezet titkársága is működik – és egy rövidebbet az adott évben tartott kongresszus, illetve tanulmányi napok előtt (a szokás szerint az előbbiekre a páratlan, az utóbbiakra a páros években kerül sor).

A Végrehajtó Bizottság tagságát a nemzeti ALAI csoportok képviselői adják (a nagyobb létszámú csoportok két, míg a kisebb létszámúak – mint amilyen a magyar csoport is – egy taggal képviseltethetik magukat). A VB üléseken általában az ALAI elnöke – jelenleg Victor Nabhan – (Kanada) elnököl, és a titkársági feladatokat a párizsi ALAI titkárság látja el, a főtitkár – jelenleg Yves Gaubiac (Franciaország) – vezetésével; s ez így volt most is.

A fent említett ülésen én képviseltem a magyar ALAI csoportként működő Magyar Szerzői Jogi Fórum Egyesületet, mint az egyesület elnöke.

A következő lényegesebb döntések születtek.

1) A VB egyhangúlag elfogadta azt a *jelentést*, amelyet egy *ad hoc* munkacsoport készített (személy szerint Jane Ginsburg (USA ALAI csoport), Silke von Lewinski (Max-Planck Intézet) és jómagam) egy, *a látáskárosultak részére kötelezően alkalmazandó kivételek bevezetését célzó WIPO szerződés-tervezetről*. Csupán az utolsó két bekezdés maradt ki, amely a tervezetünkben is zárójelben szerepelt. *Mellékelem mind a tervezetet, mind az elfogadott jelentést.**

* Hozzáteszem, kellő erkölcsi alapom van ahhoz, hogy azt mondjam, messzemenően pártolom a látáskárosultak javára megfelelő kivételek alkalmazását - hiszen 1982-ben én voltam az elnöke annak a WIPO-UNESCO Munkabizottságnak, amely modell-rendelkezéseket az ilyen kivételekről (amin nem változtat az, hogy azok akkor még elsősorban a Braille-rendszerre vonatkoztak), de, mint ahogyan ez a jelentésben áll, egy külön nemzetközi szerződést nem tartok megfelelő megoldásnak. A legutóbbi WIPO-SCCR ülésen a World Blind Union (WBU), az Electronic Frontier Foundation (EFF) és a Knowledge Ecology International (KEI, Jamie Loves NGO-ja; ahonnan az ilyen "a2k" (access to knowledge) szerződések ötlete származik) képviselői együtt köszönték meg, hogy a modell-rendelkezésekre felhívtam a figyelmüket (azt állították, hogy ez segített nekik a USA kormány álláspontjának a nyitottabbá tételében (amit nem hiszek; szerintem egyszerűen az új Obama-adminisztrációnak más a hozzáállása az ilyen ügyekhez)).

Az előrejelzésem az, hogy nem lesz WIPO szerződés, de ezúttal több lesz modellrendelkezéseknél. Valószínűleg formális WIPO ajánlást fogadnak el (ami azzal jár, hogy a tagállamoknak időnként be kell számolniuk, alkalmazzák-e az ajánlásban foglaltakat, és ha igen, miként; de aminek nincs kötelező hatálya).

2) A VB döntött egy új munkacsoport felállításáról is, amelynek Frank Goetzen (belga ALAI csoport), Pierre Sirinelli (francia ALAI csoport) és jómagam vagyunk a tagjai. A munkacsoportnak kell kidolgoznia a választ az ALAI-tag bírákat ért támadásokkal szemben. A copyleft csoportok, az IT ipar valamint a nagyobb felhasználók szokásos támogatásával, azzal vádolják az ilyen a bírákat, hogy – egy szerzői-jog-párti "lobby-szervezet" tagjai lévén – elfogultak amikor szerzői jogi ügyekben járnak el. Főleg a svéd Pirate Bay per bírájáról van szó, de voltak hasonló támadások Horvátországban is.

Jelentésünket a 2010. szeptember 9.-én Bécsben tartandó következő VB ülésre kell előterjeszteniünk.

Azért kerültem be a munkabizottságba, mert egyetértett a VB a javaslatommal, hogy válaszukat főleg az ALAI Statútumára és az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata 27. Cikkének (2) bekezdésére építsük. Az utóbbi rendelkezés emberi jogként határozza meg a szerzői jogot (amelyet nyilván tágabb értelemben az előadóművészek jogaként is értelmezendő); az pedig anakronisztikus, ha egy olyan NGO-t titulálnának „lobby-szervezetnek,” amelyek emberi jogok védelmét tűzte zászlajára.

3) Elkészült a következő ALAI *tanulmányi napok programja*, amelyet Bécsben rendez meg az osztrák ALAI csoport 2010. szeptember 10.-én és 11.-én. Mellékelem azt a változatot, amelyet az ALAI VB párizsi ülése elé terjesztett Michel Walter professzor, az osztrák ALAI csoport elnöke. *Ugyancsak mellékelem a tanulmányi napok előkészítését szolgáló kérdőívet.*

4) A következő kongresszusra 2011-ben Dublinban kerül sor; valószínűleg júniusban. A téma a szerzői jog és az iparjogvédelmi jogok határvidéke lesz (alkalmazott művészeti művek és a design-védelem kettősége; a szerzői jog és a védjegyvédelem közötti átfedések és konfliktusok; a szerzői jog és a szabadalmi jog lehetséges párhuzamos alkalmazása a számítógépi programok védelmére, etc.) Az ír csoport nem képviseltette magát; ezért nincs konkrét dátum. *Programtervezetet küldtek, amelyet mellékelek*, de azzal nem értett egyet a VB, mert túl sok témát ölelt fel. Arra kéri az ír csoportot, hogy a programot a fent említett témára szűkítse le.

5) A japán ALAI csoport képviselői sem voltak jelen, de elküldték a *2012-es tanulmányi napok programjának a tervezetét*, amelyet Tokióban és Kiotóban rendeznek október 15. és 17. között. *Mellékelek egy példányt* (amint látható, a dublini marginális kérdések után, újra a digitális, online környezet szerzői jogi témáiról lesz szó).

6) Ami a következő ALAI összejöveteleket illeti, arról már a legutóbbi, londoni VB ülésen döntés született, hogy a *2013-as kongresszus Kolumbiában, Cartagena-ban lesz*. Konkrét időpontról és programról még nem volt szó. Az utána következő évekre vonatkozóan előzetes elképzeléseket jelzett a belga, a német, az olasz és a holland ALAI csoport.

7) A VB egyhangúlag elfogadta az *ALAI ez évi költségvetését*. *Mellékelek egy példányt*.

Budapest, 2010. március 2.

id. dr. Ficsor Mihály
az MSzJF elnöke

Mellékletek:

- **Jelentéstervezet a kötelező kivételekről**
- **Elfogadott jelentés a kötelező kivételekről**
- **A 2010-es bécsi tanulmányi napok programtervezete**
- **A 2010-es bécsi tanulmányi napok előkészítését szolgáló kérdőív**
- **A 2011-es dublini kongresszus első, jóvá nem hagyott programtervezete**
- **A 2012-es tokió-kiotói tanulmányi napok programtervezete**
- **Az ALAI jóváhagyott 2010-es költségvetése**

